

אֶזְנֹת

לְשׁוֹנוֹ עֵבֶת

פְּרֻשַׁת בְּהֵר - בְּמַחְמֵי

כס"ז, ע"ס"ו רכ"ז

אָסוּר רְבִית

מַעֲשֵׂה הָיָה בִּימֵי הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אִיגְרָ זִיע"א שְׁמַת בְּעִיר פּוֹזְנָא עֲשִׂיר גְּדוֹל שְׁהִיָּה מְלוֹה בְּרַבִּית, וְלֹא רָצוּ אֲנָשֵׁי חֲבָרָא קְדִישָׁא לְקַבְּרוּ עַד כִּי יִתְּנוּ יוֹרְשָׁיו סֶךְ אֶלֶף שְׁקָל מְעוֹת קְבוּרָה, וַיַּחֲר לָהֶם מָדָד וַיִּלְכוּ אֶל הַנָּסִיף הַמוֹשֵׁל שָׁם, וַיֵּצֵאוּ לְקָרָא אֵלָיו אֶת הָרַב הַגָּאוֹן הַנּוֹכַח, שֶׁהוּא הָיָה רַב וּמֵאֲרִי דְאֶתְרָא בְּפוֹזְנָא, וַיְבֹא לִפְנֵי וַיְדַבֵּר אֵתוּ קְשׁוֹת: מְדוּעַ אַתָּם רוֹצִים סֶךְ גְּדוֹל כֹּה בְּעַד קֶרֶקַע מוּעָט שֶׁל אַרְבַּע אַמּוֹת, וְעוֹד מֵאֲחֵרִים אֵין אַתָּם לּוֹקְחִים מְעוֹת קְבוּרָה אֲלֵא דְבַר מוּעָט וְרַק מִזֶּה אַתָּם רוֹצִים סֶךְ גְּדוֹל.

וַיַּעַן הָרַב אֵלָיו: הִנֵּה בַתְּלָמוּד שְׁלֵנוּ אֵיתָא, שֶׁהַמְּלוֹה בְּרַבִּית אֵינוֹ קֹם לְתַחֲתֵת הַמֵּתִים אֲלֵא יִשְׁאָר בַּמָּקוֹם קְבוּרָתוֹ, וְהִנֵּה הָאִישׁ הַזֶּה כָּל פְּרֻסְתּוֹ הִיָּה רַק מְרִבִּית, וּמִזֶּה הָיָה עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְהִנֵּה מִשְׁאָר אֲנָשִׁים כְּשִׁמְתִּים אֵין לּוֹקְחִים מְקוֹם הַקֶּבֶר לְחִלּוּטִין אֲלֵא לְדִירַת עֲרָא, יַעַן כִּי כָלֵנוּ מִצָּפִים לְתַחֲתֵת הַמֵּתִים שְׁתִּיָּהּ בְּקֻרֹב, וַיִּתְּנוּ שָׁזָה הַנֶּקֶבֶר לֹא יִשְׁאָר בְּקֻבְרוֹ יוֹתֵר מִשְׁנֵה אַחַת אוֹ שְׁנֵתִים, כִּי תִהְיֶה תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, וַיֵּצֵא וַיַּחֲיָה גַם הוּא וַיַּעֲזֹב אֶת הַקֶּבֶר וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וְלִכְּן לּוֹקְחִים מִמֶּנּוּ מְעוֹת קְבוּרָה דְּבַר מוּעָט כִּי אֵין זֶה לְקַנְיָן עוֹלָם אֲלֵא רַק הוּא שְׂכִירוֹת לִזְמַן מוּעָט, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַעֲמִים עָלָיו שְׂכִירוֹת שֶׁל זְמַן מְרַבָּה, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִתִּי תִהְיֶה תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, וְאוּלַי תִּהְיֶה בְּתוֹךְ שְׁנֵה, מִה שְׁאֵין כֵּן הָאִישׁ שְׁהִיָּה מְלוֹה בְּרַבִּית עַד סוֹף יָמָיו, בְּרוּר הוּא שֶׁלֹּא יָקוּם בַּתַּחֲתֵת הַמֵּתִים, וְנִמְצָא הַחֲבָרָא קְדִישָׁא מוֹכֶרֶת לוֹ הַקֶּרֶקַע לְחִלּוּטִין, הִנֵּה מְקוֹם הַזֶּה נִחְלָה כָּל הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וְלִכְּן הַקֶּרֶקַע הַזֶּה שֶׁהִיא יְקָרָה מְאֹד אֵז לְמַכְרָה לְחִלּוּטִין אֲפִלּוּ בְּאֶלֶף שְׁקָל הוּא בְּזוּל, וַיִּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַנָּסִיף, וַיֵּצֵא שְׁתֵּנּוּ הַיּוֹרְשִׁים כְּאִשּׁוֹר הוֹשֵׁת עָלֵיהֶם בְּלִי מַגֵּרֶעַת, וּלְפִי זֶה נִמְצָא עֲצָה טוֹבָה לְאֵלּוּ הַמְּלוֹים בְּרַבִּית שְׁתִּיָּהּ חוֹזְרִים

בְּתִשּׁוּבָה לְהַחֲזִיר הַרְבִּית קֹדֶם שְׁיָמוּתוֹ שֶׁאִל"כ אֵז שׁוֹרֶת הַדִּין מַחֲבֶט לְהַעֲמִים עָלֵיהֶם סֶךְ גְּדוֹל עֲבוּר קְבוּרָה, דְּמֵאֲחֵר שְׁאֵין קָמִים בַּתַּחֲתֵת הַמֵּתִים נִמְצָא הַקֶּבֶר שְׁלֵהֶם הוּא חֲלוּט לָהֶם לְעוֹלָם שֶׁהוּא דִּירַת עוֹלָם לָהֶם וְאֵינוֹ דִּירַת עֲרָא, וְכֹאשֶׁר טָעַן הַגָּאוֹן הַנּוֹכַח לִפְנֵי הַנָּסִיף וְהוֹדָה לְדָבָרָיו (הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּגַד דְּצ"ל, 'עוֹד יוֹסֵף חַי' פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים).

מִצָּפִים לְגֵאֻלָּה

הַגָּאוֹן רַבִּי מֵאִיר קַרְלִיץ זצ"ל נֶצַב בְּרֹאשׁ הַמַּאֲבָק שְׁחֹרְדֵי הָעִיר וַיִּלְנָא נִהְלוּ כְּדִי לְגוֹנֵן עַל מַעֲמָדוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר גְּרוֹדִיןְסְקִי זצ"ל נִגַּד אוֹתָם אֵינְשֵׁי דְלֹא מַעֲלִי שְׁחָצְבוּ לָהֶם בְּאֵרוֹת נִשְׁבָּרִים. בְּגִין עֲמֻדָתוֹ הַנוֹעֲזָת עוֹרֵר עָלָיו רַבִּי מֵאִיר קַרְלִיץ אֶת הַצָּפֶם שֶׁל אֲפּוֹסְטְרוֹפְסִי הַקֹּהֵלָה שֶׁאֵלְצוּהוּ לְהַתְּפִטֵּר מִכְּהֻנָּתוֹ כְּחֹבֵר וְעַד הַרְבֵּנִים. הָיָה זֶה בְּשָׁנַת תר"ץ, קֹהֵלֶת קַרְלִין פִּינִסְק הַמַּעֲסִיבָה בְּחֶרֶה אֵז בְּרַבִּי מֵאִיר כְּמִמְלֵא מְקוֹמוֹ שֶׁל גָּאוֹן הַדּוֹר רַבִּי דּוֹד פֶּרִידְמָן, הַמְּכַנֶּה ר' דּוֹד קַרְלִינֶר, וְשִׁגְרָה אֵלָיו כְּתֵב רַבְּנוֹת שֶׁנִּכְתְּב וְנִחְתָּם בְּיוֹם ל' נִיסָן עַל יְדֵי מֵאוֹת יְהוּדֵי הָעִיר וּבְרֹאשׁ שֶׁם רַבִּי אַבְרָהָם אֱלִימֶלֶךְ פֶּרְלֹב הָאֲדָמוֹר מִסְטוּלִין קַרְלִין. הִלָּךְ וּבָא רַבִּי מֵאִיר לְרֹאדִין כְּדִי לִשְׁאֵל בְּעֶצֶת הַחֲפֵץ חַיִּים אִם יִקְבַּל עָלָיו אֶת הַמְּשִׁרָה אוֹ לֹא. בַּתְּחִלָּה הִתְנַגַּד הַחֲפֵץ חַיִּים לָכֶה, עַל כִּי רְחוּקָה הִיָּתָה קַרְלִין מִיִּלְנָא, וְלִיהוּדֵי כְּרַבִּי מֵאִיר אֲסוּר לְפָרֵשׁ מְכַלל יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֵּן פְּרִישְׁתּוֹ מִמַּחְצַת רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר וּפַעֲלוּתָיו הָרִי זֶה כְּפִרְיָהּ מְכַלל יִשְׂרָאֵל, אוֹלָם אַחֲרֵי שְׁפָרְנְסִי הַקֹּהֵלָה בְּקַרְלִין נִחְפְּזוּ גַם הֵם לְבֹא לְרֹאדִין וּשְׁפִכּוּ תַּחֲנוּגִים בְּפָנָיו שְׁיִסְפִּים לְהַכְתָּרָה, הִרְהָר הַחֲפֵץ חַיִּים רָגַע קֵט וְאַחֵר כֵּן אָמַר:

עֲנִין גּוֹרְלִי כֹהֵא אִי אֲפָשִׁי לְהַכְרִיעַ בּוֹ לְבָדִי, צְרִיךְ לְהַמְלִיךְ בְּדַעַת גְּדוֹלִים, וּמִכִּיּוֹן שְׁאֵנוּ שְׂרִוּיִים עֲתָה בְּשָׁנַת הַשְּׁמִטָּה, וְעוֹד מְעַט יְבֹא הַמְּשִׁיחַ, כְּדָבָרִי חו"ל 'בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית בֶּן דּוֹד בֹּא', וְאֵלִיהוּ הַנְּבִיא יְבֹא לִפְנֵי כֵן לְבִשְׁרֵנוּ, אֵין זֶה הַגּוֹן שְׁמִישָׁהוּ אַחֵר יִפְסַק בְּדָבָר, בִּידְעֵנוּ שְׁתוֹךְ זְמַן קֶצֶר הוּא בֹא, מוּטָב נַחֲכָה עָלָיו וְנִשְׁאִיר עֲבוּרוֹ אֶת הַהַכְרָעָה. רַבִּי מֵאִיר שְׁהִיָּה נֹכַח בְּאוֹתוֹ מַעֲמָד חֵיךְ קְלִילוֹת, וְכֹאשֶׁר הַחֲפֵץ חַיִּים הַבְּחִין בְּזֹאת תִּפְסוּ לְרַבִּי מֵאִיר בְּשְׂרוּלוֹ, וְאָמַר: מֵר מִסְתַּפֵּק בְּדָבָר, אֲצִיל הוּא בְּחֻקָּת וְדֹא! ('פֶּאֶר הַדּוֹר' ח"א עֲמוּד פ).

אֵין לְהַתִּיאֵשׁ מִהַגָּאֻלָּה הָעֵתִידָה

עַל הַפְּסוּק (ויקרא כה מח): 'אַחֲרֵי נִמְכַּר גֵּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ אֶחָד מֵאֲחֵיו יִגְאֻלּוּ', פֶּרֶשׁ רַבְּנוּ הָאֲבִיר יַעֲקֹב זִיע"א שֵׁישׁ כָּאֵן רָמֹז שְׁאֵין לְהַתִּיאֵשׁ מִהַגָּאֻלָּה הָעֵתִידָה, וְאֵע"פ שְׁתִּימָהֶמָּה עִם כָּל זֹאת אַחֲכָה לוֹ בְּכָל יוֹם שְׁיִבֹא, וְאֵלּוּ דְּבָרָיו בְּסִפְרוֹ 'פְּתוּחֵי חוֹתֵם': אֲפָשֶׁר לְרָמֹז דְּאֵלָה הַפְּסוּקִים רּוֹמְזִים עַל אֲרֹךְ הַגְּלוּת, שֶׁלֹּא יִקְרָצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֲרֹךְ הַגְּלוּת וְלֹא יִתְאֲשׁוּ מִן הַגָּאֻלָּה חֵם וְשִׁלּוּם, כִּי הַקֶּבֶ"ה אִמֵּת וְדְּבָרָיו אִמֵּת, וְלֹא יִפֹּר אֶת בְּרִיתוֹ שֶׁהִבְטִיחָם לְפָדוֹתָם...

וְזֶהוּ כּוֹנֵת הַפְּסוּקִים 'אַחֲרֵי נִמְכַּר גֵּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ', מְדַבֵּר עַל קֹהֵל יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמֵר: אֵף עַל פִּי שְׁאֵתָה רוֹאָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל נִמְכַּר בְּגָלוּת, וְנִתְאַרְךָ הִרְבֵּה זְמַן הַגָּאֻלָּה, אֵל תִּתְיאֵשׁ מִן הַרְחָמִים, כִּי סוֹף סוֹף גֵּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ, וְהִנֵּה 'נִמְכַּר' בְּמִלּוֹי גִּימְטְרִיא 'עֵמִי קֹהֵל יִשְׂרָאֵל', לְרָמֹז דְּעַל גְּלוּת יִשְׂרָאֵל מְדַבֵּר, וּמִנַּחֵם אוֹתָם וּמְדַבֵּר עַל לִבָּם... ה' בְּרַחֲמָיו הַרְבִּים יַעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמוֹ וַיִּקְרַב בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ בְּקֻרֹב בְּעֵגְלָא וּבְזְמַן קָרִיב, אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רָצוֹן. (סִפְר סְפִיר וִיהִלּוּם - לְהַרְבֵּה הַגָּאוֹן רַבִּי מִנַּחֵם מִנְדֵּל פּוֹמֶרְנֵץ שְׁלִיט"א)

חִידוֹן אֶזְנֹת - נוֹשֵׂא פְּרִסְמִים בְּאִיזָה פְּסוּק בְּפִרְשָׁה זו (בְּהֵר) יֵשׁ 6 מְלִים רְצוּפוֹת שְׁמַתְחִילוֹת כָּל בְּאוֹתָהּ אוֹת?

פֶּתְרוֹן הַחִידָה - פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים:

פֶּתְרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזֹּכֶה, יִפְרֹסְמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

ש. אִיזוֹ מִילָה מוֹזְכֶּרֶת בְּפִרְשַׁתוֹ 6 פְּעָמִים בְּפִסּוּק אֶחָד.
ת. עַל כָּל דְּבַר פִּשְׁעָה עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שֹׁה עַל שְׁלָמָה עַל כָּל אֲבָדָה אֲשֶׁר יֵאמָר כִּי הוּא זֶה... (שְׁמוֹת כב, ח).

שֵׁם הַזֹּכֶה בְּסִידוֹר מַתִּיבָתָא מְעַרִּיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהֹדֵר":

פֶּרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים:

ה' מֵאִיר פּוֹקֵם מוֹת"ת נוֹדַע בְּשַׁעֲרֵים מִבֵּית שִׁמְשׁ.

עַל סִידוֹר מַתִּיבָתָא מִנַּחֵם מְעַרִּיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהֹדֵר".
אֶת הַפֶּתְרוֹנוֹת יֵשׁ לְשִׁלּוֹחַ אֵלֵינוּ עַד לְיוֹם שְׁנִי

לְמַסְפֵּר פֶּקֶס: 077-470-26-81

אוֹ לְמִייל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטַלְפוֹן.
בְּרֹאשׁ הַדָּף לְצִיין "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

